

Üzeyir Hacıbəylinin görkəmli yetirməsi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev fevralın 22-də tanınmış bəstəkar, dirijor və pedaqoq, Dövlət mükafatı laureatı, Xalq artisti Süleyman Ələsgərovun anadan olmasının 100 illiyi haqqında sərəncam imzalayıb. Bu, mədəni irsə, görkəmli sənət adamlarına diqqətin daha bir təzahürüdür.

...Səhər "Sumqayıt-Bakı" qatarı ilə işə gələndə mobil telefonuma baxırdım. Saytlardan birində filarmoniyada bəstəkar Süleyman Ələsgərovun 100 illiyi ilə bağlı konsert veriləcəyi xəbərinə rast gəldim. Elə qatardan düşüb üzü Milli Konservatoriyaya tərəf – Bülbül prospektində yerləşən redaksiyamıza gəldirdim ki, musiqi məbədinin sağındakı küçənin Süleyman Ələsgərovun adını daşdığını bildiren lövhə diqqətimi çəkdi. Təsədüf idimi? – bil-mədim.

Bildiyim odur ki, bir anlıq özümü konsertdə sandım, sənətkarın musiqilərindən parçalar qulaqlarımda səsləndi. Süleyman Ələsgərov küçəsindən ötə-ötə xatırladım ki, bəstəkarın ilk mahnısı müharibəyə həsr olunmuş "Gözlə məni" olub və bu mahnını Azərbaycan vokal məktəbinin banisi, adı artıq gəlib çatdığım prospektə verilmiş və burada abidəsi qoyulmuş Bülbül oxuyub.

İş yerimdəki kompüterdə Süleyman Ələsgərovu aradım. Tapdığım məlumatlar onun tərcümeyi-halı, yaradıcılığı barədə bilgilerimi zənginləşdirdi. 1924-cü il fevralın 22-də musiqi beşiyi Şuşada anadan olmuş bəstəkarın sənətə orada tar sinfinə getməklə, texnikumun bədii özfəaliyyət kollektivlərində fəal iştirak etməklə başladığını öyrəndim.

Süleyman Ələsgərov 1948-ci ildə fərqlənmə ilə bitirdiyi Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında bəstəkarlıq ixtisası üzrə Boris Zeydmanın sinfində oxuyub. Həmin ildə konservatoriyanın yaradıcısı dahi Üzeyir bəy dünyasını dəyişsə də, məhz Süleyman Ələsgərov kimi ardıcılıarı onun ruhunu yaşadıblar. Gənc məzun

əvvəlcə Bakı Orta İxtisas Musiqi Məktəbinə rəhbərlik edib. 1956-cı ildən isə konservatoriyada xalq musiqisi kafedrasında fəaliyyət göstərmiş və 1971-ci ildən həmin kafedranın müdiri olub.

Yaradıcılığı Azərbaycan professional musiqi tarixinin ən parlaq səhifələri sırasında olan Süleyman Ələsgərov daim xalq yaradıcılığından bəhrələnib, fərdi sənət üslubunu bu yolla zənginləşdirib.

Respublika radiosunda, Musiqili Komediya Teatrında, Kinematoqrafiya Komitəsində, filarmoniyada müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Üzeyir ruhlu bəstəkarın musiqili komediyaları rəngarəng mövzuları, dolğun obrazlar aləmi ilə yadda qalıb. "Məhəbbət gülü", "Ulduz" "Olmadı elə, oldu belə", "Özümüz bilirik", "Sevindik qız axtarır", "Hardasan, ay subaylıq", "Həmişəxanım", "Gurultulu məhəbbət" bu qəbildəndir. 1967-ci ildə "Milyonçunun dilənçi oğlu" komediyasına görə Ü.Hacıbəyli adına Respublika mükafatına layiq görülüb. 1992-ci ildə "Subaylarınızdan

görəsiniz", 1995-ci ildə "Hərənin bir ulduzu" musiqili komediyalarını yazıb.

Dövrünün qabaqcıl fikirli vətənpərvər mütəfəkkirlərinin irəli sürdüyü ideyaların sədaqətli davamçısı olan Süleyman Ələsgərov musiqinin bir çox janrında öz yaradıcılıq imkanlarını sınaayıb, zövq oxşayan əsərlər yaradıb. Mahnılar onun yaradıcılıq irsində xüsusi yer tutur. Təbi bulaq kimi çağlayan bəstəkar Azərbaycanda zəhmət mövzusunda və əmək qəhrəmanlarına həsr olunan mahnı janrının əsasını qoyub və bu janrı məhərrətlə inkişaf etdirib. Neftçi İsrəfil Hüseynova "Hünər nəğməsi", pambıqçı Şamama Həsənovaya "Şamama", çoban Süleyman Bağırova "Qəhrəman çoban", inşaatçı Məmməd Hüseynova "Usta Məmməd", manqa başçısı Bahar Talibovaya "Bahar" mahnılarını həsr edib.

Bəstəkarın romansları bir ayrı aləmdir. Nizami Gəncəvinin "Sərvı xuramanım mənim", Məhəmməd Fizulinin "Vətənimdir", Cəfər Cabbarlının "Yada düşdü", M.Muşfiqin "Küsmərəm" və s. şeirlərə yazdığı romanslar müəllifə böyük şöhrət gətirib.

Ömrünün müdriklik çağında dogma Qarabağda erməni nankorlarının separatçı hərəketləri Süleyman Ələsgərovun Vətənə məhəbbət, düşməne nifrət aşıllayan əsərlər yaratmaq əzmini daha da gücləndirib. "Yürüş mahnısı", "Bu torpağa bağlıyım", "Haradasan, igid oğlan", "Biz qələbə çalmalıyıq", "Bura vətəndir" mahnıları, "Gənclik marşı", "Azərbaycan polisi", "Əsgər marşı", "Güllələnən abidələr" balladası və sair nümunələrlə ürəkləri

riqqətə gətirib.

Nəsiminin sözlərinə Süleyman Ələsgərovun yazdığı "Neylərəm" romansı bu misra ilə başlayır: "Dilbərə, mən səndən ayrı təndə canı neylərəm?". Elə təndə canı musiqi ilə yoğrulmuş bəstəkarın özü də ömrünün bir gününü belə könlünün dilbəri saydığı nəğmələrdən ayrı yaşamaıyıb. Odur ki, ötən əsrin sonuna 1 il qalmış dünyasını dəyişsə də, yaddaşlarda "Təxti-Süleyman" abidəsi ucaldıb.

Əli NƏCƏFXANLI
XQ